

Podelitev študentskih Prešernovih nagrad Univerze v Ljubljani, 5. december 2019

dr. Tadej Čepeljnik, slavnostni govorec

Spoštovane nagrajenke, nagrajenci, mentorice, mentorji, dekanje, dekani, gospod rektor, spoštovano občinstvo!

Najprej vse najboljše prav vsem za stoto obletnico naše *alme mater*, Univerze v Ljubljani. Res je marsikdaj šla po trnovi poti, a je obstala tudi kot pomemben steber Slovencev.

Počaščen sem, da vas ob tej priložnosti nagovorim. Pred več kot 17 leti sem bil tudi sam na vašem mestu, vpisan sem bil na podiplomski študij naše Univerze. Pred sabo sem imel cilj, pot sem poznal. Čez dobre štiri leta pa sem občutil praznino, manjkal mi je kompas. Kaj se mi je zgodilo? Kako in kam naprej? Nisem imel vizije! Vizija, strategija, cilji in vrednote so ključ do vsakega uspeha. Zato se je nujno vprašati – kot se je Prešeren – »*Ko brez miru okrog divjam, prijatl'i prašajo me, kam?*«.

Kaj je moja, naša vizija? Verjetno najprej pomislimo na oprijemljivo, izmerljivo – kariera, ugled, plača, napredovanje –, manjkra pa se zavemo tudi mehkejših spretnosti in vrlin. Kako komuniciramo med seboj?

Zaskrbljen sem, kam smo prišli. Ne zdi se mi prav, da smo svojo blaginjo zgradili na račun izčrpavanja planeta in tistih, ki so bili manj srečni in so se rodili v razvijajočih se predelih sveta. Ne želim razglablјati o prevladujočem ekonomskem sistemu kapitalizma, nepravilnosti ... Ni treba, da vsi postanemo Greta, tudi nimamo vsi tega v sebi. Lahko pa prav vsak izmed nas prispeva po svojih močeh, da v doglednem časovnem okviru preidemo nazaj na vzdržnejše in končno na trajnostno sobivanje vseh na naši Zemlji. Da bomo zanamcem predali vsaj tako okolje, če že ne boljše, kot smo ga podedovali od prednikov.

Morda ste se že kdaj spraševali o življenju, vesolju in sploh vsem?

Najverjetneje se ne zavedamo, kako presneto srečni smo, da je življenje sploh lahko nastalo. Pred kratkim sem prebral, da je bilo potrebnih več zaporednih srečnih naključij: od trka Prazemlje z drugim planetom, ki je dal pravo velikost in magnetno polje, od težnosti Saturna in Jupitra, ki nas varujeta pred prepogostimi padci meteoritov, od tektonike plošč, prave Lune, ki delujeta kot termostat in zagotavlјata stabilno klimo, vse do ugodnega okolja za nastanek fotosinteze in s tem povečanega deleža prostega kisika na našem planetu, ki je med drugim omogočil nastanek večceličnega življenja. Ni prav, da s svojim delovanjem to rušimo. Znanstveniki so izračunali, da je verjetnost, da se kaj takega ponovi, nekaj milijard milijardink odstotka. Zato nas vse skupaj naslavlјam, da skupaj stopimo in stopamo po poti vizije, poslanstva in vrednot, ki jih ima med lastne zapisane tudi Univerza v Ljubljani.

Čudovit dosežek – Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani – ste dosegli tudi na podlagi svoje delavnosti, zagnanosti, predanosti, vztrajnosti ... Iskreno čestitam!

Dodatno nas vse skupaj opogumlјam, naj se naš etični in odgovorni odnos do sveta zrcali v trajnostnem razvoju, krožnem gospodarstvu ali katerem drugem alternativnem pristopu, ki bo sposoben ohranjati današnjo kakovost v najširšem pomenu. To ni le naloga vas, ki prihajate, ampak tudi vseh nas – vsak lahko in mora prispevati po svojih močeh.

Bodimo radovedni in ustvarjalni, pogledjmo onkraj okvirov, dovolimo si sanje. To rojeva ideje in nove pristope. Zavedajmo se, da raznolikost bogati, bodimo vključujoči. Poudarimo enake možnosti za vse, solidarnost, humanizem in človekove pravice. Morda se nam zdijo to visokoteleče besede, vendar jih vsak izmed nas udejanja pri svojem delu, v svojem družbenem okolju.

Verjamem, da so to prave vrednote, in želim, da bi jih nekaj postalo tudi vaših. Danes je vaš dan! Veselite se, naj vas uspeh navdihuje! Želim vam uspešno ustvarjalno pot še naprej!